

Ministerstvo kultury

MKCRX005003U

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Klub Za starou Prahu
Občanské sdružení
Mostecká 1
118 00 Praha 1

Váš dopis značky

Naše značka
MK 11238/2013 PI

Vyřizuje/linka

V Praze dne: 21.02.2013
Tupá Kateřina Mgr. / 220 407 458

Praha 6 - Bubeneč, Vítězné náměstí - novostavba polyfunkční budovy

Památková inspekce Ministerstva kultury obdržela dne 8. 1. 2013 Váš podnět ze dne 7. 1. 2012 ve věci možného pochybení při dodržování zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ve věci novostavby polyfunkční budovy v severovýchodním segmentu Vítězného náměstí v Praze 6 – Bubeneči na území památkové zóny, ke které bylo vydáno závazné stanovisko č.j. S-MHMP 716497/2012 ze dne 9. 7. 2012, a žádáte o přezkoumání tohoto závazného stanoviska.

Památková inspekce si od příslušného orgánu státní památkové péče, Magistrátu hlavního města Prahy, Odboru památkové péče (dále jen „magistrát“), vyžádala dopisem zn. MK 2825/2013 PI ze dne 14. 1. 2013 příslušný spisový materiál, aby k této věci mohla zaujmout stanovisko. Spisový materiál byl Památkové inspekcí doručen dne 28. 1. 2013 dopisem č.j. MHMP 716497/2002012 ze dne 16. 1. 2013 v rozsahu spisu sp. zn. S-MHMP 716497/2012 se závazným stanoviskem ze dne 9. 7. 2012 ve věci novostavby polyfunkční budovy na pozemcích parc. č. 1104/1, 1104/2 a 1104/3, k.ú. Bubeneč, Vítězné nám., Praha 6, které navrženou stavbu ke stavebnímu řízení připouští při splnění dvou podmínek. Písemné vyjádření Národního památkového ústavu, ú.o.p. v hl. m. Praze, k tomuto řízení bylo rovněž souhlasné s doporučením čtyř podmínek. Dále bylo doručeno předcházející závazné stanovisko k územnímu řízení č.j. S-MHMP 74970/2012 ze dne 9. 3. 2012, ke kterému se rovněž vyjadřoval Národní památkový ústav a stavbu posoudil jako přípustnou při splnění čtyř podmínek. Současně byla zapůjčena projektová dokumentace „POLYFUNKČNÍ BUDOVA – LINE – VÍTĚZNÉ NÁMĚSTÍ – PRAHA 6, dokumentace pro stavební povolení, datum: květen 2012, zodpovědný projektant: Ing. arch. Radan Hubička, ČKA 01363“.

Ve svém podání poukazujete na urbanistické řešení předmětného prostoru architektem Antonínem Englem, které bylo navrženo ve 20. letech 20. století, přičemž v této části náměstí nebyla výstavba dokončena. Připouštíte, že nelze požadovat dokončení náměstí v Englově původním řešení architektonickém i materiálovém, byť bylo již kdysi vyprojektováno, předmětný návrh stavby však považujete za svévolné vizuální vybočení z urbanistického schématu a „*přebití klidného charakteru englovského novoklasicismu dráždivou linií organické architektury*“.

Především však poukazuje na nesoulad s článkem 4 Vyhlášky hlavního města Prahy č. 10/1993, o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany. Uvádíte, že v této vyhlášce je v případě nové zástavby na území zóny požadováno zohlednění jejího charakteru a měřítka, rovněž pak zachování urbanisticko-architektonických hodnot území je uváděno dokonce jako poslání památkové zóny v jednom z úvodních článků vyhlášky. Hodnocení souladu navržené novostavby s charakterem zástavby památkové zóny je podle Vás v předmětném závazném stanovisku nejen opomenuto, ale schválením záměru bez zásadních podmínek a řádného zdůvodnění dokonce bagatelizováno či ignorováno. Pozornost je v textu stanoviska podle Vás věnována jen srovnání výšek stávající a navržené zástavby, což ovšem nic nevyovídá o schopnosti architektury vstoupit do daného území harmonicky a v souladu s jeho chráněným charakterem.

Nově navržená architektura se vztahuje k severovýchodnímu segmentu Vítězného náměstí, který dosud nebyl zastavěn. Nová budova je navržena jako polyfunkční objekt mezi ulicemi Jugoslávských partyzánů a Verdunskou. Tato novostavba v moderním pojetí je konkávně prohnutá a plynule přechází do sousední zástavby, plášť stavby tvoří horizontálně ložené lamely. Předmětná lokalita se na nachází na území památkové zóny „Dejvice, Bubeneč, horní Holešovice“, která byla prohlášena za památkovou zónu Vyhláškou hlavního města Prahy č. 10/1993, o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany.

Původní záměr výstavby na Vítězném náměstí v Praze je dobře patrný v „Regulačním plánu Velké Prahy a okolí“, strana 15, který byl vydán v červnu 1931. Nákras předmětné lokality, v jejímž centru je „křižovatka Na růžku“, dnešní Vítězné náměstí, předpokládá jednotnou výstavbu nejen v prvním plánu budov, jejichž čelní fasády směřují do náměstí, ale i v širším okolí, v jehož centru je právě předmětný dopravní uzel. (Další literatura např.: KRAJČI, Petr, ed. a SEDLÁKOVÁ, Radomíra, ed. *Antonín Engel: 1879-1958: architekt, urbanista, pedagog: Národní galerie v Praze - Sbírka moderního a současného umění, Veletržní palác, Praha, 5.11.1999 - 9. 1. 2000: [Katalog výstavy ke 120. výročí narození]*. Praha: Národní galerie, 1999. ISBN 80-7035-216-7.)

Tento záměr výstavby nebyl realizován v úplnosti. Jednotně byly podle Englových návrhů upraveny fasády nových obytných domů a v tomto duchu byla projektována i budova ministerstva obrany (1926 – 1934). Návrh vznikl i pro areál vysokoškolských budov ČVUT, ten však dopracovali až další architekti v 50. a 60. letech 20. století. V sousedství těchto budov byla v letech 1923-1925 vybudována Masarykova studentská kolej.

Magistrát o koncepci prof. Engla hovoří v odůvodnění svého závazného stanoviska S-MHMP 716497/2012 ze dne 9. 7. 2012. Z textu vyplývá přinejmenším znalost existence tohoto urbanistického počínu a jeho základní charakteristika. Taktéž Národní památkový ústav ve svém písemném vyjádření k tomuto řízení Englovu regulaci připomíná. Magistrát se této problematice věnoval již v předcházejícím závazném stanovisku č.j. S-MHMP 74970/2012 ze dne 9. 3. 2012, na které v odůvodnění výše citovaného závazného stanoviska odkazuje. Konkrétně v odůvodnění tohoto závazného stanoviska uvedl, že „došel k závěru, že vytvořený objem neovlivní negativně jednotně koncipované měřítko urbanismu Vítězného náměstí, hmotové řešení respektuje původní urbanistickou strukturu i jeho prostorovou regulaci“. Dále uvedl, že „výška navrhovaného objektu je shodná s výškou hřebene navazujících budov, výška římsy přechází plynule z okolní zástavby na navrhovaný objekt. Jednotně koncipované měřítko historické zástavby tak není atakováno. V principu skulpturální, organická hmota, vznikající tvarováním horizontálních vrstev se nestaví do pozice konkurenta historické architektury, ale naopak se do urbanistického konceptu náměstí nenásilně začleňuje.“

Stejně tak i předložená výše citovaná projektová dokumentace v souhrnné správě připomíná záměr prof. Engla a svým přístupem se hlásí k navázání na zástavbu předmětného náměstí. Touto otázkou se tedy zabýval Národní památkový ústav, předkladatel záměru i magistrát. Vyhodnocení, nakolik je či není návrh přípustný ve vztahu k Englovu urbanistickému záměru bylo na správním uvážení magistrátu, přičemž při hodnocení podkladů řízení nevyvstává v dané otázce rozpor s danou koncepcí. § 3 správního řádu ukládá správnímu orgánu vycházet ze stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V daném řízení shromážděné důkazy, názor Národního památkového ústavu nevyjímaje, svědčí nesporně o závěru, že návrh v rozporu s danou koncepcí není. Památková inspekce proto neshledala, že by závěr, ke kterému magistrát došel, resp. způsob, jakým ke svému závěru došel, byl v tomto ohledu nepřezkoumatelný, odporující shromážděným podkladům, či pomíjející takové podklady, a že by tento závěr byl přijat v rozporu s právními předpisy.

V otázce tvrzeného rozporu s některými částmi vyhlášky vymezující předmětnou památkovou zónu sděluje Památková inspekce následující:

Písm. d) čl. 4 hovoří o zohlednění charakteru a měřítka zástavby předmětné památkové zóny. V této otázce se magistrát opírá o písemné vyjádření Národního památkového ústavu, kde je sledována proměnlivá výška hřebene nově navržené budovy a návaznost novostavby na stávající zástavbu, je připomenuta např. odlišná výška budovy č.p. 1500, Generálního štábu armády ČR. Dále v odůvodnění závazného stanoviska magistrát sděluje, že navržená nová zástavba zachovává Englovu koncepci a cituje předmětný úsek čl. 4 vyhlášky, čímž upozorňuje na nutnost dané ustanovení dodržovat. Další odůvodnění je pak uvedeno zejména v předchozím závazném stanovisku ze dne 9. 3. 2021, na které je odkazováno. V tomto předchozím závazném stanovisku magistrát uvádí zohlednění regulačních podmínek, vydaných Útvarem rozvoje hl. m. Prahy v roce 1995 a aktualizovaných v roce 1999, a poukazuje na soulad návrhu se zadávacími podklady vyzvané architektonické soutěže na výstavbu polyfunkčního objektu jako dostavby bloku v severovýchodním segmentu Vítězného náměstí (2009). Současně zde magistrát připomíná vydané sdělení o akceptaci ze dne 12. 12. 2011, kterým bylo vyhověno mj. požadavku na umístění výjimečně přípustné stavby. Dále je v odkazovaném odůvodnění uvedeno, že se magistrát zabýval rovněž předloženými posudky a komentáři šesti architektů. Po vyhodnocení těchto podkladů došel magistrát k závěru, že (...viz citace výše) *V principu skulpturní, organická hmota, vznikající tvarováním horizontálních vrstev se nestaví do pozice konkurenta historické architektury, ale naopak se do urbanistického konceptu náměstí nenásilně začleňuje.* Památková inspekce je toho názoru, že magistrát se otázkou charakteru a měřítka stávající zástavby zabýval dostatečně, a to již ve vztahu ke koncepci prof. Engla.

Srovnání výšek stávající a navržené zástavby je podle Vás věnována pozornost, zatímco není osvětlena schopnost architektury vstoupit do daného území harmonicky a v souladu s jeho chráněným charakterem. Schopnost vstoupit do daného území harmonicky musela být předmětem předchozích řízení, proto je nezbytné obrátit pozornost k předchozím závazným stanoviskům, resp. k prvnímu pravomocnému závaznému stanovisku, které schválilo již studii novostavby v konkrétním objemu a materiálovém složení. Již tímto schválením nabytá práva stavby v této hmotě dále připravovat k realizaci a všechny složky památkové péče musejí toto právo nadále respektovat. Z tohoto důvodu není možné v případném přezkumném řízení k závaznému stanovisku ze dne 9. 7. 2012 dojít k závěru, který by vyloučil přípravu stavby v již schválené podobě.

K otázce opomenutí, bagatelizování či ignorování hodnocení souladu navržené novostavby s charakterem zástavby předmětné památkové zóny bez řádného zdůvodnění lze navázat na výše uvedené, tedy že posouzení souladu navržené novostavby s charakterem zástavby dalece

předcházelo tomuto stupni řízení, když bylo již dříve rozhodnuto o přípustnosti daného záměru.

Ve věci schválení záměru bez zásadních podmínek Památková inspekce připomíná, že uložení menšího množství podmínek či žádné podmínky v daném stupni dokumentace nemůže samo o sobě vést ke škodě či újmě správnosti správního uvážení. Tento fakt lze stejně tak chápat jako pozitivum svědčící o dobré přípravě projektu v předchozím projednávání věci.

K zachování urbanisticko-architektonických hodnot vybraných částí území se vztahuje článek 2 příslušné vyhlášky. Urbanisticko-architektonické hodnoty v daném případě nebudou nijak umenšeny, požadavek na jejich zachování je v daném případě splněn, jelikož nedochází k odstranění či poškození stávající zástavby ve smyslu ohrožení dalšího dochování. Magistrát se s touto otázkou vypořádal v odůvodnění závazného stanoviska ze dne 9. 7. 2012 kde konstatuje, že „*Dle této /Englovy/ koncepce je celkové řešení centrálního prostoru náměstí s bezprostředním okolím nadřazeno jednotlivým objektům tak, aby byla Englova koncepce zachována*“. Tedy požadavek na zachování urbanisticko-architektonických hodnot, které zde představuje Englova koncepce, správní orgán považuje za splněný.

Závěrem Památková inspekce musí konstatovat jistou zmatečnost z hlediska procesní správnosti, a to ve zmocnění společnosti Vítězné náměstí a.s. Smlouva o zřízení věcného břemene a o zřízení předkupního práva s věcnými účinky ze dne 14. 7. 2011 zmocňuje tuto společnost k užívání předmětných nemovitostí, tudíž společnost Vítězné nám. a.s. byla v daném řízení v pozici „uživatele“, nikoli v pozici zplnomocněného zástupce vlastníka, jak mylně uvádějí obě závazná stanoviska magistrátu ve výrokové části. Jelikož však předmětná řízení byla vedena podle § 14 odst. 2 zákona o státní památkové péči, podle kterého může o závazné stanovisko žádat i „uživatel“, nezakládá tato nepřesnost sama o sobě nezákonnost předmětných závazných stanovisek, neboť zde z procesního hlediska nesporně byla žádost oprávněné osoby, na kterou mohl magistrát reagovat závazným stanoviskem.

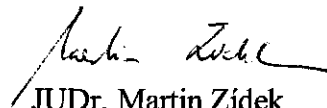
Zde pak nelze pominout fakt, že předmětné závazné stanovisko samo práva ani povinnosti nezakládá, to se děje až v navazujícím řízení před stavebním úřadem. Tedy chybné procesní vyhodnocení postavení spol. Vítězné náměstí a.s., jejíž žádost byla přímo schopna za výše popsaných okolností vyvolat přijetí předmětných závazných stanovisek, v daném případě nemůže představovat dle Památkové inspekce jedinou vadu, pro kterou by bylo možné napadené závazné stanovisko zrušit či změnit (viz Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 60/2011 – 101 z 15.6.2011 „*Přestože však podle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. jsou vady řízení důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí správního orgánu, judikatura se přiklonila k závěru, že ne každá zjištěná vada správního řízení bude mít tyto následky. Důvodnost žaloby může mít za následek pouze taková vada řízení, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.*“). Ačkoli závazné stanovisko samo práva a povinnosti nezakládá, zrušení či změna závazného stanoviska není krokem procesně bezvýznamným, neboť tento postup má velmi intenzivní dopad minimálně do procesního, ale zprostředkovaně i do hmotně právního postavení adresáta rozhodnutí podmíněného závazným stanoviskem, jak to předpokládá § 149 odst. 6 správního řádu. Zrušení či změna závazného stanoviska za výše popsaných okolností jen z důvodu chybného procesního označení společnosti v závazném stanovisku podmiňujícím rozhodnutí stavebního úřadu, by dle názoru Památkové inspekce neobstálo a s poukazem na přepjatý formalismus by muselo být shledáno ústavně právně nekonformním užitím práva.

Památková inspekce k Vaší žádosti o přezkoumání závazného stanoviska č.j. S-MHMP 716497/2012 ze dne 9. 7. 2012 upozorňuje, že se může za daného stavu věci zabývat pouze zákonností závazného stanoviska, nikoli jeho věcnou správností.

Magistrát vzal v úvahu souhlasné vyjádření Národního památkového ústavu, neopomněl Vyhlášku hlavního města Prahy č. 10/1993, o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany, a zabýval se rovněž architektonicko-urbanistickým počinem prof. Antonína Engla. Na základě posouzení podkladů řízení - jednotlivě i ve vzájemných souvislostech - došel k závěru uvedenému ve výrokové části citovaného závazného stanoviska. V daném případě je fakticky namítána nezákonnost v podobě vykročení z mezí správního uvážení. Za těchto okolností není nevýznamné, že magistrát vycházel z důkazně nerozporného stavu, jehož předmětem bylo i posouzení souladu s právními předpisy, jejichž porušení bylo až následně v obecné rovině namítáno.

Památková inspekce po přešetření postupu Odboru památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy v daném případě neshledala důvody pro zahájení přezkumného řízení.

S pozdravem

JUDr. Martin Zídek
ředitel Památkové inspekce MK

Na vědomí:

Magistrát hlavního města Prahy, Odbor památkové péče, Jungmannova 35, 111 21 Praha 1
Národní památkový ústav, ú. o. p. v hlavním městě Praze, Na Perštýně 12, 110 00 Praha 1
Vítězné náměstí a.s., Evropská 2690/17, Dejvice, 160 00 Praha 6